

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Hónapokra 50 leu, félévre 25 leu, negyedévre 13 leu.

Egyes szám ára 1 leu.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utczá) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A karácsonyi öröm.

Az evangéliumokban szívből jövő ürvendéssel van jelezve ez ünnep eseményének jelentősége. Akkor és azután számtalanszor igazi örömműnyp volt ez a nap a világon, de még is legteljesebb ez az öröm akkor volt és lehetett, mikor az egyszerű pásztorok és a keleti bölcsék együtt „nagy örömmel ürvendésének” a Jézushoz vezető csillag fényének, ragyogásának. Az egyszerű pásztor és a tudós bölcs alázattal hajol meg a jászolbölcsőben született „szabadító” előtt, mert az alázott sorsban és istenfélelemben nevelkedett ember mindig jobban érzi, érti az elnyomottak sorsát és az igaz bölcsesség értékét!

Sajátságos ebben a mi örömet színlelt világunkban, hogy e mai ünnepeken is mennyi kényszeröröm van. Miért? Mert a világ bölcsői nem igen akarnak váltóban, szívből összetalálkozni az egyszerű pásztorokkal, a néppel Jézus bölcsőjénél.

A ma kereszténységében látunk és találunk olyan szomorú felfogást, mely hangoztatja, hogy a vallásra szükség van, de csak a népnek és a papoknak. A Herodesok is megukhoz kérik a bölcséket, hogy tudakozzanak a Jézusról, de csak azért, hogy nincs e valami lázító, forrongó hangulat, elégedetlenség, nem pedig azért, hogy megtudakolják, hol, mi fáj és hova kell enyhítő szeretet, bánatoszlátó könyörület, jószág?

Ilyen felfogás mellett lehet-e más öröm, mint kényszeröröm, melybe belefájdul a szív, behull a könnyhullatás, a szomorú sors, a nincsetlenség és a jövőérti aggodalom egyfelől, és fájdalmas látása és szemlélése másfelől annak, hogy milyen igazságtalanság és szeretetlenül tobzódik a pénz-hajhászat, gyönyör és paráznaság! Ez volna hát a karácsony öröme? Ide hangozzék az a szép karácsonyi szózat: „*Dicsőség a magasságban Istennek, e földön béke és az emberekhez jóakarata!*”

Oh mondják sokan, megcsufolása, egyenes kigunyolása ez a mi világunk, kelettől-nyugatig, északtól-délig, a szép karácsonyi kívánalom megvalósulásának. Nem Isten dicsősége — mondják — az a látszólagos vallásosság, mely csaknem minden nemzet fiainál látszólagos külsőségekben nyilvánul. Mert a komoly, a szív ábitatárból jövő, a Jézus nyomdokain haladó Isten dicsősége a szeretet Istenének szeretetben kíván szolgálni, lelkben, tettben, cselekedetben, nem pedig békétlenségben, egymás elnyomásában, akaratlan akarásokban, hangos ígéretekben és semmi jóakaratu megvalósításban.

Sokszor úgy tetszik, mintha kétségbe kellene esnünk s minden reményről le kellene mondanunk, mintha a nagy költő, Dante szerinti pokolban élnénk, hol az van felírva a kapura: „Hagyjatok fel minden reménytel”. De mi az élő hitnek, a bizo-

reménységnek vagyunk a hivei, mindazok, kik igazán keresztényeknek valljuk és érezzük megunkat s akik nemcsak vízzel kereszteltettünk meg, hanem átmentünk a lélek és tűz keresztességén; mi hiszünk és bizunk a Jézus tanításainak diadalmában, mert számtalanszor beigazolvá láttuk a történelem folyamán, hogy országok, birodalmak keletkeztek, omlottak össze és semmisültek meg, parancsoló hatalmasságok tűntek fel és le, de a bethlehemi jászolban született Jézus eszméit, szellemi hatalmát, uralmát az Istenben, a szeretet, jószág, könyörület Istenében bizó lelkekből, ki nem irthatta, meg nem semmisíthette semmiféle kényszer, külső hatalom. Nem, mivel az ige örök érvényű szava: „Ne féljete szoktól, akik a testet megölik, a lelket meg nem ölhetik. Hanem inkább féljete azoktól, kik mind a lelket, mind a testet megölik” — mindig hatott, lelkesített, biztatott.

Van-e hát ma karácsonyi öröm? Hogyne volna! Van minden olyan igaz kereszténynek szívében, ki reménységgel bizik Istenben, de nem megy el részvéttelül szenvedő, busuló ember társai mellett sem.

Van, a kitaszítottak, üldözöttek számára, abban a belső lelki megnyugvásában: „Aki Istenben bizik, meg nem csalatkozik”.

Van azoknak lelkében és szívében, akik ebben a békésnek nevezett békétlen világban is felemelik szavukat és nyilvánvalóvá teszik cselekedetüket a sorsüldözöttek érdekében.

Van, azoknak szívében és lelkében, kik megértik a mai nehéz idők intelmét s egymás megértésére, segítségére kezük-kézbe, vállat vállhoz téve össze találkoznak a jászolbölcsőnél és őszertartanak.

Ez a karácsonyi öröm töltse be a mi szíveinket! Ü. I.

Kiss Géza dr.

legutóbbi közszerepléséről, a gyorsabb értesülés és gyakoribb megjelenhetés előnyösebb helyzetében levő magyar napi lapok már előbb elmondották véleményüket. Más szempontból ugyan, de lényegileg hasonló értelemben hozzászóltak az ügyszó a kisebbségi sajtó ujságok is, egyformán megállapítva, hogy Kiss Géza képviselő az alkotmányozó bizottságban nem a magyarság egyetemes közfelfogását fejezte ki, sőt amit a mondott, az ennek a magyar felfogásnak körülbelül éppen az ellenkezője. Mindez tehát így nagyjában rendben is volna, a kérdés így kellőképpen megtárgyalva, elintézettnak is volna tekinthető.

Kiss Géza dr. azonban a román kamarában, mint a mi vármegyénk kereszturi járásának képviselője szerepel; ez indokolttá, sőt szükségessé tesz néhány — bár kénytelenségből megkészt — szót a mi részünkről is. Kiss Gézának tudományos érdemeit, jóindulatu humanizmusát nem célunk, sem szándékunk kisebbiteni; sőt arról

is tudunk, hogy egyes magyar embereket érdeklő konkrét ügyeket is készséges támogatásával, nem egyszer iatézett el kedvezően.

Más azonban egy nemzet, egy faj politikai közérzete, kívánsága, melyet — vagyis a miénket, itt élő magyarságát — aligha tolmácsolhatott Kiss Géza a mi lelkünknek megfelelően. Már megválasztása sem volt választás, a szó igazi értelmében; a választók valódi akarata — ellenjelöltje még a jelöltetésig sem juthatván el — ott meg nem nyilvánulhatott. Ettől eltekintve is, mi kik napról-napra közönségünk vélekedéseit, politikai gondolkodását figyeljük, csak azt észleljük, hogy az itt élő magyarság a békeszerződésbe iktatott kisebbségi jogainhoz egységesen ragaszkodik.

Kinek a nevében nyilatkozhatott tehát Kiss Géza, mikor helyettünk e jogainkról — doktrinér elméleti okoskodás alapján — lemondott? Nem tudjuk! Sem azt, hogy mi szüksége volt Bratianunak, az ő személyében a „magyarság” ilyen értelmű megszólaltatására?

Mindez a kétség és bizonytalanság — sok más eddigi tapasztalatunk után — éppen elég arra, hogy kisebbségünk javára Bratianu kormányzatától sok méltányosságot ne várhassunk s a Kiss Gézához hasonló „magyar” meggyilkozások illetékessége ellen (minden irredentizmus nélkül) óvást jelentsünk!

Bethlen Gábor emlékezete.

— Felolvasta a szerző a f. hó 10-iki ref. egyházi estélyen. —

A mai vallásos estélyünket oly férfiu emlékének felelevenítésére szenteljük, aki a magyar protestánsizmus megerősítése érdekében a legtöbbet tett.

Ez a férfiu Bethlen Gábor. Egy korabeli fejedelmi történetíró a XVII. század „nagy magyarjának” nevezi. S valóban, ha nézzük uralkodói és keresztényi tetteit, méltán megérdemli ezt a nevezetet. Jó 300 esztendővel ezelőtt, 1613-ban lett Erdély fejedelme. Az a kicsi ország, melynek fejedelme lett, nem volt független ország, nem képezte a magyar királyság részét sem, hanem a 4 millió km²-nyi területű, kolosszális török birodalom egyik adófizető országa volt.

Mikor trónra lépett, egy teljesen lezüllyött országot talált; Básta pusztitáiai végtelen inségbe sodorták a népet. Égkedetlenség, zendülés, nyomor és korrupció mutatkozott léptenyomon; a fejedelmi tekintély elhalványult s az állami intézmények szabályos működése megszűnt.

Mikor tündöklő diplomáciai tehetségével elhárította azokat a külső veszélyeket, melyek trónját fenyegették, nyomban átgondolt terv szerint megkezdte országának belső bajainak orvoslását. Alkotó ereje működésbe jött. Az ő nevéhez fűződik az a nagyszerű, sok irányú haladás, a nemzet anyagi és szellemi erejének ama szerencsés kifejtése, mely Erdélyben a XVII. század II. felében végbement.

Mikor trónra lép. géniuszának napja friss verőfényt és áldott termé-

kenyítő meleget áraszt az ország tés-tére; egyszerre sürgés-forgás támad mindenütt, a munka összes ágaiban; a fejtelenséget rond és nyugalom; a szellemi tespedést élénk lüktető művelődési élet; a nyomort és inséget anyagi gyarapodás és jólét váltja fel. S mindezt azzal érte el, hogy az isteni gondviselés gazdag értelmi és erkölcsi képességekkel ruházta fel; ő lett minden reformtevékenység kezdeményezője és végrehajtója; az ő lelkében fogamzottak meg azon eszmék, melyek Erdély dult közéletét rendezték s egészséges szervezettel látták el.

Általános tapasztalat, hogy a nagy eszmék, ha testet öltenek, nagy forrongást szoktak előidézni. A szent történetekből tudjuk, hogy mikor az Ige, — mely Istennél vala — megtestesült a Jézusban és apostolokban, micsoda viharos forrongást okozott, mert az Ige új erkölcsi törvényeket hirdetett az emberi élet szabályozására.

Ilyen nagy, viharos tülekedést okozott a kereszténység 16. évszázados léte után a protestánsizmus is, melyet 30 éves háborúnak nevez a historia. Ez a háború a protestánsizmus tűzkeresztsége volt, mellyel biztosította létének és virágzásának alapját.

Bethlen Gábornak a nagy elméje észrevette a protestánsizmus nagy jelentőségét. Habozás nélkül rögtön táborba szállt és segítségére sietett a vivódó protestánsizmusnak, melynek törhetetlen hive s harcosa volt mind haláláig, mert a nagy embereket jellemző szándék meggyőződése volt, hogy a protestánsizmus nagy. A mai kor legtöbb felületes embere, aki az új kor vivmányai közt él, nem tudja, hogy miért nagy a protestánsizmus. Igaz, nem fűződik a nevéhez a gőzgép, vasut, a táviró, a könyvsajtó feltalálása. Nem, ezek nem fűződnek a nevéhez. A protestánsizmus azért nagy, mert szabaddá tette az elzart gondolatot: diadalra vitte azt az elvet, hogy senki sem akadályozható abban, hogy a fölött elmélkedjék, ami érdekli. Ezzel nemcsak a maga s az egész egyetemes kereszténység létét biztosította, hanem az emberiség haladásának az utját is. Hogy mit jelent ez, megértetem egy pár feledésbe menő példával.

Egy francia holmi kövült csigákat gyűjtött s azt írta rólok, hogy ezek a bibliai világteremtés előtti világból származnak. Az akkori világ korlátolt hatalmasai — ha vissza nem vonja nézetét — máglyára viszik. Egy másik tudósna szért, mert azt merete mondani, hogy Mózes a csodatételeit természetes módon csinálta meg, tűzhalált kellett szenvednie.

Ma minden jóra való elemista tudja, hogy a Föld a tengelye körül forog. Aki ezt tudja, azt megdicsérjük, nem visszük máglyára. Bezzeg nem dicsérték meg azt a lángelmét, aki először hirdette azt a természeti törvényt, hanem máglyával fenyegették meg, ha vissza nem vonja, mert ez az ótestamentum káromlását jelentette akkor. Ez csak egy néhány példa a sok közül s a emberiség történetének legszomorubb lapjai közé tartozik.

Most már kérdem, hogy mikor a a protestánsizmus a gondolatot szabaddá tette, vajjon nem végzett e egyetemes megváltói munkát? Vajjon az a kulturális haladás, melyet a keresztény világ elért mindenütt, keresztényen és nem keresztényen államokban, elképzelhető e a gondolat szabadsága nélkül?

Egyszer azt olvastam rosszaló értelemben egy megcsökött elmétől, hogy a protestánsizmus türelmetlen. Igenis türelmetlen, de csak egy dologgal szemben: amit tudatlanságnak neve-

zünk. A mai katasztrófának kellett bekövetkeznie, hogy végre valahára megértse minden keresztyén ember azt, hogy a néhány kalapácsütés, mellyel Luther Márton tételeit kiszegte, hadüzenet volt ugyan, de nem az egyháznak szolt, hanem az infernalis sötétségnek.

Sok ellensége van az embernek; ellenség az ember, állatok, rovarok, olykor a természeti tüemények is; a betegségek légiói, de legnagyobb ellensége az embernek a tudatlanság. Hova vezessem az embert? Afrika és Brazília rengetegeibe vagy a Csendes óceán kannibáljai közé, hogy borzadjon meg a rettenetes tudatlanságtól. Elvezetem az embert a középkorba, mely elfelejtette az ókor 40 műszaki találmányát s nem volt arra képes, mire az ókor, hogy a Duánán hidat építsen.

Elvezetem az embert olyan helyekre is, hol látványos istentiszteleteket tartanak s az ember 4 szer arat egy évben, de a lakosság 60%-a irni-olvasni nem tud. De ne is menjünk olyan messze. Bucureşben 12 ezer gyermek nem tud iskolába járni.

Ellenben Európa északi országai és Amerikában, ahol a protestantizmus megfészkelte magát, valósággal kiirtotta az irni-olvasni nem tudók számát. Még a jejes Izlandban is csak a hülyék nem tudnak olvasni.

Bizony bámulatos és csodálatos, hogy az amerikai protestáns iskolák, hogyan kedveltek meg a kis gyermekekkel az iskolát. Csengettyű helyett a zongora jelzi a ki-és bemenetelt, a tíz pernyi szüneten is zongora vidámitja a gyermek-sereget.

Ilyen türelmetlen a protestantizmus! Bethlen Gábor is főleg azért nagy előttem, mert hadat isentatatlanságnak.

Jellemének egyik legfőbb ékesége volt a szellemi érdekek kultusza. Mint korának egyik legtarultabb fejedelme, ő volt az első magyar uralkodó, aki kulturpolitikát csinált: tudatosan fáradozott a közműveltség emelésén. Mert mint jeles államférfiu tudta azt, hogy az államok hatalma népek műveltségén nyugszik.

Ő volt az első fejedelem, ki törvény útján megnyitotta az iskolát a társadalom minden rétegeinek: nemesnek, polgárnak, jobbágnak egyaránt.

Ahogy a háborus világ lecsendesedett, a kor színvonalán álló főiskoláról gondoskodott: ő alapította a nagyenyedi Bethlen-kollégiumot, ahova híres tudós tanárokat hívott külföldről.

Bethlen Gábor, mint buzgó keresztyén ember, teremtő eszméit, mellyel örök időkre kijelölte népének művelődési alanyát és útját, a bibliából merítette. Irva nagyon róla, hogy 28-szor olvasta azt el. Ő tudta azt, hogy Jézus, mikor elbocsátotta apostolait, hogy meghódítsák az emberiséget az isten-országára számára, nem csak azt mondta, hogy kereszteljétek meg minden népet, hanem azt is mondta, hogy tanítsatok meg minden népet.

Nagy szelleme megértette, hogy az egyháznak nemcsak üdvözítő, hanem nevelő és tanító szerepe van.

Ezért Bethlen Gábor — mint a másik nagy keresztyén kortárs Pázmány — az iskolát az egyházra bízta; az egyházra bízta az iskolát azért is, mert az életből tudott még ő egy másik fontos dolgot is. Tudta azt, hogy az államok törékenyek, míg az Egyház egy tartós, nagyon hosszú, örökéletű intézmény.

Sok vihart látott az Egyház s mégis áll; látta, hogy az ókor csodás alkotása, a római birodalom elbukott, mert rabszolgákat nevelt; látta a népvándorlás viharait; látta a kereszteteket tördelő pogány magyarokat; látta népek teljes kihaltását — s az egyház mégis áll s állani fog, mert az Ige örökös felette. Sok vihart fog még látni: meg fogja látni a jelenkor kolosszális alkotásának, az angol világbirodalom felbomlását is. — — —

Kérdem Bethlennel is, Pázmány-nyal is: hol vannak most az állami magyar iskolák? — Nincsenek — eltűntek.

A nagy kataklizmában minden odaveszett, de az egyház áll — a maga kulturintézményeivel.

Manapság úgy megszaportították tudatosan az állam köteleseit, hogy nem is lehet tudni, melyik ezek közül a fő, melyiken van a hangsúly. Gondolkoztam én is előttem s arra az eredményre jutottam, hogy a nem-

zeteket állammá tömörülni egyetlen egy szükség kényszerítette; ez a szükség — a védelem. S valóban úgy is van, ez minden állam főkötelessége, erre költ a legtöbbet. Más egyéb tekintetben a nemzeteknek nincs szüksége állami gyámságokra. Semmi esetre sem tartozik az államhoz a nevelői tisztség — csak a védelem. Mert az emberiség nevelése és tanítása — az egyház sarkalatos, evangéliumon nyugvó kötelessége.

Az élet is a maga zavaros hullámaival az egyház mellett szolt: *a tu domány Istennel épít, Isten nélkül rombol.*

Bethlen Gábor vagyons, gazdag ember volt, nem csak az állammal szemben, hanem az Egyházzal szemben is megtette köteleseit: nem csak védte állig felfegyverkezve azt, hanem vagyonaival támogatta is, mint manapság az amerikai nábobok.

Mint Bethlen idejében, úgy ma is a vagyon hatalom. Tegye meg a vagyon a kötelességet! — *Jöjjen az egyház segítségére, mert az egyház nem nevel romboló, ragadozó rabszolgákat.*

Kósa János dr.

Az a „30 leies“ felekezeti iskola.

V.

De van még egy fontos ok, amely miatt magyar felekezeti iskoláinkhoz ragaszkodunk s ez a vallásos érzület, a vallásos szellem. Minden vallásnak meg van a maga szelleme s ezt a vallásos szellemet megint csak egyedül a mi iskoláinkban adhatjuk meg gyermekeinknek. Ezt más, mint a mi iskoláink, nem adhatja, ez világos és természetes, mert az állam ott, ahol polgári különböző vallásokhoz tartoznak, mint Romániában is, egyik vallást sem emelheti ki, ha nem akarja a különböző vallású polgárait megsérteni. Ilyen helyen az állam csak bizonyos általános vallásosság mellett foglalhat állást. Igen ám, de amint mondtam, minden vallásnak meg van a maga szelleme s minden vallás ragaszkodik és ragaszkodnia kell is az ő vallása szelleméhez, ha nem akar megszűnni s épen azért nem elégedhetik meg az állami iskolával, kell neki felekezeti iskola, mely vallásának követőit s azok gyermekeit vallása szellemében neveli.

Nem azt látjuk e, hogy román gör. kath. és gör. keleti vallású polgártársaink is éppolyan görcsösen ragaszkodnak felekezeti iskoláikhoz, mint mi magyarok? Vagy nem azt mondta a balázsfalvi gör. kath. érsek ur, hogy kész házról-házra járva úgy összekoldulni a pénzt, de a gör. kath. iskolákat nem adja fel? Miért? Mit féltenek a román gör. kath. és gör. keletiek a román áll. iskolától? A nyelvüket? Nem! Hát mit? Vallásuk szellemét. No lám, ezt a vallásos szellemet féltik a magyar felekezetek is, nemcsak a román állami iskoláktól, de féltették annak idején a magyar állami iskoláktól is. Azért ragaszkodtunk a magyar világban is olyan görcsösen felekezeti iskoláinkhoz, főképpen a katolikusok. Hogy a vallást hogy vették nem egy esetben a magyar állami iskolákban is, azt tudjuk és tapasztaltuk. S ezen tapasztalat miatt féltünk most is a román áll. iskoláktól. Vagy talán nincs arra okunk? Aki ezt kétségbevonja, vegye elő az Universt 1922. okt. 23. számát, ahol a kormánylap egyik előkelő cikkirója (Alexandrina Gr. Cantacuzino) kimondja, hogy: Románia támasza, talpköve csak az orthodoxizmus (gör. kel. vallás) lehet. Itt ebben az országban mindenkinek orthodoxnak (gör. kel.) kell lennie. Csak így lehetséges egy erős Románia. Bármi más keresztyén konfesszió csak gyöngíti a románságot. Hát ez csak elég világos beszéd. Aki ezt olvassa és

mégis azt mondja, hogy nincs mit féltenünk, azzal kár tovább vitatkozni.

„Dehát az állami iskolába minden felekezet papja bejár s ott taníthatja vallását“ — szokták mondani. De mit gondolnak, lehetséges heti egy-két vallástanárral egy vallás szellemét ültetni abba a gyermekbe? Szó sincs róla, főképpen, ha talán még egy vallástalan tanító, hol nyíltan, hol burkoltan a vallás megrontására tör. A gyermeket, ha azt akarjuk, hogy igazán vallásos legyen, nemcsak a vallástanárra alatt, hanem a többi tantárgyak tanításánál is állandóan vallásos szellemben kell vezetni. Egy vallásos, jó érzésű tanító e tekintetben rengeteg sokat használhat, míg a vallástalan rengeteget árthat. „Hát a magyar felekezeti iskolákban nem fordulhat elő az az eset, hogy a tanító a magyar és a vallás szellemétől eltérő szellemben tanítson?“ Hogyne! De még mennyire! Csak hogy itt könnyen segíthetünk a bajon. A fönntartó hatóság felszólítja a tanítót, hogy kötelességét teljesítse s ha azt nem teszi, megköszöni addigi munkáját s más tanítót állít helyébe, aki az iskola szellemében tanít és nevel. Áll. iskolánál ez nem lehetséges, ott tőrünk kell, ha akár nemzetünket, akár vallásunkat bántják.

Pedig mi hittüket feltétlenül meg akarjuk tartani, nemcsak magunknak, hanem a későbbi generációknak is, s éppen ezért igenis ragaszkodunk a magyar felekezeti iskolákhoz s azokat fenntartjuk akár milyen áldozat árán is. Aki most az áldozattól félre áll, az megtagadja nemzetét, bármennyire verje is a mellét és mondja, hogy ő is magyar. Az ilyen nem magyar, hanem legfőleg csak magyarka, az is csak gyászmagyarka. Az ilyen megtagadta hitét s róla csak annyit mondok, amennyit sz. Pál mondott: rosszabb a hitetlenség.

Nem szabad felednünk, hogy ezt az áldozatot nem másnak hozzuk meg, hanem önmagunknak. Legyen már vége annak a folytonos „Egyház“ hangoztatásnak, mellyel az embereket be akarják csapni, mert talán mégis csak tudni kellene azt, hogy az egyház nem bank, üzlet stb., hanem, hogy az egyház mi vagyunk, én, te, ő és mind-egyikünk együttvéve, s azért ami az egyházzé, az a miénk is, tehát azok a magyar felekezeti iskolák is a miénk, mindnyájunk közös öröksége, amit tehát reájok áldozunk: a magunkéra is áldozunk. Vagy talán annyira vagyunk már, hogy még sajátunkra sem akarunk áldozni? Ugyan nem szégyelnénk továbbra is itt élni, ha ősi magyar iskoláinkat feláldoznók? Nem félünk, hogy őseink, akik annyi sok fáradsággal, áldozattal, munkával azokat a magyar felekezeti iskolákat építették és számunkra minden körülmény között fenntartották, előjönnek a föld alól is, hogy elkergessék azt az elkorcsozott, önző magyartalan-székelytelen nemzedéket, mely az ő féltett kincsöket és örökségüket, a magyar felekezeti iskolákat kényelmes és hitvány fukarság miatt olyan könnyen odaadta? Talán csalódott a nagy Petőfi, mikor a székelységről azt írta: „Csak nem fajult el még a székely vér — Minden kis csöppje drága gyöngyöt ér!“? Talán jobban találnak reák ezen szavai:

„Áldozat s tett, ez a két tükör, mely A valódi honfiut mutatja, De ti gyáva s önző szivek vagytok, Tette gyávák s önzők áldozatra. Hiszem én, hogy, mint a fák tavasszal, Megifjodnak a vén nemzetek, De ti, hernyók, új lombot nem adtok, Sőt a régit is leeszitek!“

Székely-magyarok! Itt az idő, döntenetek kell és pedig arról, hogy

akartok-e székelyek-magyarok maradni vagy sem? Kezetekben az élet és halál. Válasszatok, de ne felejtsetek el, hogy élni csak a magyar felekezeti iskoláitokkal fogtok! úgy, ahogy a szász nép is csak iskolái által maradt meg 800 éven át szászoknak. Vigyázzatok, mert egy nemzet épp úgy, mint az ember, csak egyszer hal meg, de ha meghalt, többé föl nem támad!

Rés János.

(Vége.)

Megrendítő esemény

játszódott le az elmúlt hét csütörtök-jén, a Z-telaktól 7 kilométerre fekvő „Zsigmond telep“ en. A végzetes esemény egy Paul Dimitru nevű munkanélküli csavargó körül idéződött fel, aki már huzamosabb idő óta veszélyezteti a Zsigmondtelep közbiztonságát s akinek ez esetben — közvetve — Magyar Elek zsigmondtelepi lakos lett az áldozata.

Paul Dimitru hosszabb idő óta vad-házasságban élt egy odaváló asszonnyal, kivel azonban nemrégiben súlyosan összeküldöbözött s ezért el is vált tőle. A fentirt nap estéjén a 65 éves Magyar betért Jónás Józsefhez s ott egy pohár pálinka mellett csendesen beszélgetett, egy sarokban ülve, Jónással és feleségével. Egyszer csak kisálluminált állapotban beállit hozzájuk Paul Dimitru egy nagy késsel, megzavarva a beszélgetőket, majd pedig azt követelte a Jónás feleségtől, hogy küldöbözött ígéretekkel csalja oda a házhoz az ő haragos feleségét. Jónásné, látva az ember fenyegető viselkedését és a kezében levő kést, gyanította rossz szándékát. Megígérte, hogy elhívja az asszonyt; e helyett, kerülő úton, a csendőrs után futott. A két emberből álló járőr benyomult a házba, hol Muntean Anton őrsvezető elfogta Paul Dimitrut. Közben azonban paraucsat adott fiatal, tapasztalatlan társának, az alig pár hete próbaszolgálatot tevő Dumitreacu Constantin regátbéli csendőrnak, hogy vigyázzon, nehogy az ott beszélgető Magyar és Jónás védelmére keljen Dimitrunak, ami ezeknek talán eszükbe sem jutott. A tulbuzgó csendőr erre lekaptá fegyverét s rászegezve Magyarira (ki zsebre tett kézzel ült ott) felszólította románul — mivel magyarul egy szót sem tud — hogy tartsa fel a kezeit. Magyar egy szót sem értve románul, tovább is ülve maradt, mire a csendőr közelebb lépve még egyszer felszólította. Magyar ezt sem értette, de kényelmetlenül érezte magát a rámeredő puskacsó előtt: kézzel, lábbal igyekezett megértetni a csendőrről, hogy neki távoiról sincs rossz szándéka, sőt örül, ha nyugodtan élhet s közben kezével egy elhárító mozdulatot tett a puskacsó felé, mire eldördült a fegyver s leterítette Magyarit Eleket, ki azonnal meg is halt.

A bíróság részéről f. hó 17-ikén, vasárnap, Muntean vezető államügyész, Szabó Géza dr. vizsgálóbíró, Comsa dr. és Orbán dr. orvosok folytatták le a helyszíni vizsgálatot. A boncolásnál megállapították, hogy a lövés (mely a csendőr saját bevallása szerint, úgy történt, hogy Magyar a puskacsóvet meglökve, a ravasz megakadt a patron-táskában és a fegyver elsült) azonnali halált okozott; átjárva a szerencsétlen ember tüdejét és szívéét. Egyébiránt az ügyészség folytatja a vizsgálatot az ügyben annak megállapítása végett, hogy kit terhel a felelősség Magyar haláláért, illetve az szándékoság, véletlen, vagy gondatlanság folytán történt-e?

HIREK.

December 23.

Dobai István verseiből.*

1. Három igaz fegyver.

Fegyvert forgató fű a Mának!
Jöjjetek!

Kik szeretik a harcot,
jöjjetek!

Fegyvert, csoda fegyvert,
ma nektek én adok!

Az első: büszke szárszám —
az Igazság.

Másodikul a Jóságot adom.
Nem tür ellenséget.

S adom még a Szépet.
Előtte elpusztul a rút.

Három igaz fegyver!
Csatázzatok hát velük;
szörnyű csatáztatásban
önmagatok ellen! —

2. Az én imám.

Az én imám nem kesergő szók árja,
Nem mea-culpás mellveregetés,
Nem megbocsátást esdő könnyezés,
Mely az irgalmas Atya kezét várja

Az én imám nem szürke, balga panasz,
Nem tört vágyak visszajajgatása,
Nem sorscsapás ránközönlő száma,
Nem mosolyvesztett nem el jövő vigassz...

S nem borulok le, ha én imádkozom,
Kopott padoknak térdemet nem adom,
Hanem magasra emelem fejem

S a végtelenbe nyújtom a kezem,
Hogy újra, újra magamba zárjalak,
Téged Istenem, kit vágyva vártalak.

Benedek Elek nálunk.

A székelyudvarhelyi református kollégium
Petőfi-ünnepé. —

A megszokott műsoros estélyek, sablonos ünnepek jelentőségén jóval túlmagaslott a ref. kollégium f. hó 16 ikán, vasárnap a Bukarest-szálló színháztermében rendezett Petőfi-estélye. Kiemelkedővé tette a műsor gazdagságán, a nagy költő szellemére szomjas közönség erős érdeklődésén és ünnepi áhitatán kívül, a székelység kiváló mesemondójának, Benedek Eleknek közöttünk való megjelenése és az estélyen való szereplése.

Az ősz székely irót, ki majdnem másfél évi kisbaczoni tartózkodása után, mostanában kezdte falusi magányát elhagyni, diákkori kedves városába, mint mindenütt, ahol megjelenik, állandó érdeklődés és nagy szeretet fogadta.

Az estélyen is, mikor Petőfiről szóló előadását felolvasni, a színpadra lépett, percekig zugó, szünni nem akaró taps és éljenzés közönlötötte. Végre mikor szóhoz juthatott, beszélt azzal a közvetlen, mindenkinek érthető világos egyszerűséggel, buzdító tanúsággal, amilyenül ma rajta kívül kevés, vagy talán senki sem tud. Előadása befejezését szintén hatalmas tapsvihár követte.

* A nálunk személyesen is ismert, idevaló, fiatal versíró közelebről egy kötetet adott ki Mesziásod címen. A versek a kötetből valók. Dobai István verseiből már többet közölt a Hírek és Pásztorújság is. A kötetet még foglalkozunk.

Az estélyen rajta kívül szintén tetszés mellett szerepelt: a kollégium ifjúságának vegyes kara, Kis Elek zenetanár gondos és értelmű vezetése alatt, két ízben is, egy egy Petőfi dal lelkes elneklésévet. Lapunk szerkesztője egy alkalmasszerű versét olvasta fel. Csefő Sándor tanár sikerfűlten szavalt, hangszer és énekkari kíséret mellett, a Petőfi a Hortobágyon című melodramát. Szabó Judith bájos közvetlenséggel, nagy átérzéssel Petőfi-verseket adott elő. Igen hatásos volt a népszerű fiáharmonikusok szereplése is, Peltzer dr. karmester precíz vezetésével; a zeneszám keretében nagy sikerrel szólót énekeltek Bálinth József dr., Nagy Irma és Tomcsa Lenczi. Mint tehetséges és rokonszenves szavaló ragadta el a közönséget Baczó László, Reményik Sándor egy lendületes, szép versének előadásával. Petőfi könnyedebb, humoros ízű verseiből hármát Nagy Elemér tanár adott elő, megszokott nagy készségével, állandó derűtséget keltve. Végül egy a Petőfi életéből vett tárgy egyfelvonásos, Szabados Árpád „Kornélia” című műve került színre. A hangulatos darabban igen szép és kedves Prielle Kornélia volt Gálffy Zsuzsika, lelkesen és sok igyekezettel szerepeltek Pinta Gergely, Szakács Méczi, Jeszenszky Árpád és különösen: egy szerelmes, bohém vándorszínész matkás megalakításával, a nagy színjátszó készségű Szócs Tibor.

Az estély után vig, reggelig tartó táncmulatság következett.

Itt említjük meg, hogy Benedek Elek megjelent még az áll. elemi iskolák 16 ikán délután tartott Petőfi-ünnepélyén is, s ott felkérésre, kedves közvetlenséggel egy Petőfi-epizódot mesélt el a gyermekcseregnek. Másnap este egy szűkebb körű, de lelkes társaság vacsorán volt együtt Benedek Elek tiszteletére, aki 18 ikán reggel utazott haza Kisbaczonba.

Kinevezések a központi szolgabíróshoz. A vármegye prefectusa Kovács Józsefet közigazgatási gyakornokká, Kovács Józsefnét vármegyei iroda-segédtitestté nevezte ki. Mind a kettőt az udvarhelyi járási főszolgabírói hivatalhoz osztották be.

Eljegyzés. Léczfalvi Gyárfás Pál dr. Székelykeresztúrról eljegyezte Székesszevári Fejérváry Juditot Sajó-sárvárról.

Doktorrá avatás. P. Boros Fortunát szent ferencendi szerzetest, a helybeli ferencendi zárda tagját f. hó 16-án a szegedi egyetem bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi karán „summa cum laude” bölcsészeti doktorrá avatták. A fiatal tudós a történettudományt műveli nagy kedvvel, Zetelaka községnek a szülőtte és a rendnek ebből a községből a harmadik doktor tagja. Kitüntetéssel elfogadott, nyomtatásban megjelent doktori értekezése A csiksomlyói harminckét konfráter története.

Az iskolai év pár évtizeddel ezelőtt három szemézetből állott. A tanulók karácsonykor és husvétkor értesítőt kaptak előmenetelükről, év végén pedig az egész évi előmenetelről tanuskodó bizonyítványt. Később pedig az iskolai évet két felévre osztották be. Most pedig, hogy beteljesedjék a közmondás, hogy semmi sincs új a nap alatt, a román közoktatásiügyi miniszter az iskolai évet megint három

szemeszterre osztotta be és a négy érdemjegy helyett öt érdemjegyet rendelt el. Az új rend a középiskolákban már életbe is lépett s a tanulók már meg is kapták az első szemézeterről szóló értesítőjüket. Ezt a nem várt karácsonyi ajándékot a tanulók egy része bizonyára vegyes érzelmekkel fogadta s aligha fog dicsőítő himnuszot zengeni a miniszternek a lomtárból elövelt emez újításért.

Petőfi-émlék-ünnep. A helybeli ref. egyház ifjúsági egyesülete a nagy költő születésének 100 ik évfordulóján, 1923 jan 1-én tart Petőfi emlék-ünnepet. Felolvasásra Tompa László szerkesztőt nyerte meg a rendezőség, s a többi szereplők is méltán sorakoznak melléje. Az estély érdekes műsora e lap jövő számában lesz. *A rendezőség.*

Szabady Lajos meghalt. Mely részvétellel értesültünk, hogy berei Szabady Lajos dr. tiszteletbeli vármegyei t. főorvos, oklándi járási orvos, f. hó 20-án, reggel, 59 éves korában, váratlanul, szívészélhűdésben meghalt. A zajos közszereplést kerülő, de orvosi hivatásának annál fáradságtalanabbul, odaadóbb buzgalommal élő ember volt. E minőségében széles vidéken nagy megbecsülésnek és népszerűségnek örvendett. Ezért emléke egykori betegek és barátai közt sokáig fog fennmaradni tekintélyes rokonság s közte testvére, Szabady Tivadár volt főszolgabíró gyászolja.

A fodrászüzletek — tekintve tel az ünnepekre — vasárnap este 7 óráig nyitva lesznek. Ugyancsak nyitva lesznek a kereskedések is.

Dávid F. vallásos estélyek a Nagyhomoród mellett. H. szentpál, Recsenyéd, H. szentpéter, Városfalva, H. jánosfalva unitárius egyházközségek belső emberei és belső aszszonyai, Ümősi József lelkes elnökük vezetésével, újból megkezdették f. hó 14-én a vallásos estélyek rendezését. Bibliamagyarázattal, népies felolvasásokkal, szavatokkal, szebb egyházi énekekkel, szabadelőadásokkal igyekeznek hivatást gyönyörködtetni és tanítani. Petőfiről is lesz minden estélyen megemlékezés. Szép, követendő példa, hogy lehet széppé, kedvessé tenni a hosszú téli estéket.

Szegények karácsonya. A karácsonyi ünnep alkalmával a városi tanács, mindazoknak a szegényeknek — körülbelül hatvannak — akik a várostól rendszeres segélyezésben részesülnek, fejenként 1 kg. húst és 3 kg. lisztet fog ingyen kiosztani.

Eseményszámba megya „Pásztorújság” 64 oldalas karácsonyi száma, amely a legkiválóbb erdélyi és magyarországi írók írásait hozza. Cikkeit Bíró Vencel, Berde Mária, Reményik Sándor és Ilyés János Jenő, novelláit Benedek Elek, Bencze Domokos, Kovács László és Szabó Mária írták. Verseket Babits Mihály, Tompa László, Finta Gerő, Juhász Gyula, Áts Loránd, Csengeri János, Walter Gyula, Bakay Béla és Seresély Béla szerepelnek benne. A rendkívül gazdag „Megjegyzések” rovatában Kristóf György, Makkay Albert, Tóvisi Géza, Bodnár Klára, Ilyés János Jenő, Walter Gyula, Drosnyák János és mások érdekes közleményeit tartalmazza. Hozza a lap a 80 éves Rákosi Jenő művészi képmását is. A vaskos és tartalmas füzet ára 8 leu.

Szilveszter-esti kabaré lesz a Bukarest-szálló színháztermében, terített asztalok mellett, lehetőleg az összes egyetlek, iparos önképzőkör stb. bevonásával, illetve közreműködésével. Szabad színpad lesz, melyre bárki felléphet és szerepelhet. A konferálást, az ezen a téren már igen előnyösen

ismert, Körtvélyfáy városi tanácsos és Kálmán József dr. ügyvéd fogják végezni. Külön meghívókat nem bocsátanak ki, a belépti díjakat pedig, melyek összege tetszés szerinti, városi jótékonycélra fogják fordítani. Ezért a megjelenéssel, a kellemes szórakozáson fölül ki-ki emberbaráti kötelességet is teljesít.

Összes olvasóinknak, munkatársainknak, barátainknak minél boldogabb karácsonyi ünnepeket kívánunk. Kérjük a jövőre is szíves jóakarataikat, támogatásukat.

Tűzoltóink jelmezes estélye. Illetékes helyről értesültünk, hogy az Őakéntes Tűzoltó Egyesület 1923 évi január hó 27-én a Bukarest szálló nagytermében nagyszabású jelmezes estélyt rendez, melynek előkészítő munkálatai már javában folynak. Ez alkalommal kötelességünknek tartjuk felhívni a közönség figyelmét, hogy az Őakéntes Tűzoltó Egyesület jelmezes estélyének sikerre juttatásával csak közönség szolgál; a lapunkban megjelent korábbi cikkekből mindenki ismerheti, hogy mily nehéz anyagi helyzetben van az egyesület, a melynek fennmaradása és további működhetése mindnyájunk közös érdeke.

Karácsonyi szünet a helybeli főgimnáziumokban. A helybeli rom. kath. főgimnáziumban és ref. kollégiumban a karácsonyi szünetet december 20-án adták ki. A szünet ideje a főgimnáziumban január 14-ig, a ref. kollégiumban pedig január 21-ig fog tartani a fűtési és élelmezési nehézségek miatt.

A 28-as karácsonyi kettős száma a humoros irodalom legkiválóbb reprezentárosa, értékes, ötletes és nívós írásaival Gora Bonciás főszerkesztésében, Guncser Nándor, Papp Sándor, Papp János, Pap Domokos, Toth István, Ács Ferenc és Szilágyi Dezső dr. művészi rajzaival és karrikatúráival december 22-én ötezer példányban jelenik meg. Erdély és Bánság egyetlen és már is népszerű magyar nyelvű élclapja szenzációs gazdag tartalommal és színes illusztrációkkal lepi meg a karácsonyi olvasó közönséget s irodalmi és művészeti eseményében a karácsonyi sajtóprodukciónak. A 28-as kettős ünnepi száma mindenütt 8 leuért kapható.

Az állattenyésztés javítása céljából vármegyénkben állattenyésztési alapot szándékoznak létesíteni, amit már jóvá is hagyott vármegyénk prefectusa. A tervbe vett alap létesítése ellen irányuló esetleges felebbesések a földművelésügyi miniszterhez címezve a vármegyházán adandók be, ahol különben szívesen nyújtanak ebben a kérdésben felvilágosítást minden érdeklődőnek.

Halálos szerencsétlenség. Derzsi Árpád, 32 éves helybeli asztalos, jelenleg a hargitaligeti Székely Selters forrás bérlelje, deszkával megrakott szekérral jött 21-ikén, csütörtökön este Udvarhely felé. A szán, melynek tetején borvizes üvegekkel megrakott ládák is voltak, a sikos uton erősen farralt. Máréfalva és Feryéd között, hol Derzsi gyalog jöve, a szánat a földöléstől kezével akarta feltartani, a szánról egy erős zökkenésnél egyik nehéz láda leesett; rá a Derzsi fejére és nyakára, aki azonnal meghalt. A derék, munkás ember szerencsétlen esete nagy részvétet keltett.

Eladó egy kaptafa-vágógép felerésze, felszereléssel együtt. Bővebb felvilágosítás Baczó Albert dr. ügyvédnél.

Megkezdődött a karácsonyi vásár
Hirsch Rudolf divatáru-üzletében. **Míg a leszállított árak tartanak, siessen mindenki beszerezni szükségletét. Óriási nagy választék! Rendkívül jutányos árak!**

Mindenkinek saját érdeke,

hogy jó minőségű vásznakot, siffonokat, ágy- és asztalterítőket, kitűnő jó gyapjuszöveteket, posztókat kabátokra, férföltönyökre, női és férfinharisnyákat, keztüket, férfi sapkákat, paplanglottokat, béllásárukat, szabó- és paplanvattát legjobb minőségben, megbízható szolid árban **LÖBL R.-nél vásároljon!**

SPORT.

Átfutottuk a Hargita Testező E. rövid, két éves múltját. Göröngyös utakon jutottunk el a máig és ha végignézzük ezt az utat s azt a munkát és áldozatot, amit a létalap és létjogosultság megteremtése követelt, a mérleg még nem billen a jövő javára. A két éves múlt még nem tár fel elegendő létalapot a jövőre nézve s habár a létjogosultságot kivívta magának, mégis aggodalommal nézünk a jövő elé.

A két év, mint bevezetés megmutatta azt az utat, amelyet követni kell. Az a hír és elismerés, ami kerületünkben, sőt még távolabb is a Hargita nevet körülveszi, az a tekintély és nimbusz, ami a „Székelyföld legerősebb csapatát” címet juttatta a Hargitának, azt mutatja, hogy van erő, tehetség és akarat, de hiányzik a szellem. Az a szellem, amelyik szívvel, lélekkel, tetőtől-talpig a sport szelleme, amely erőt, egészséget ad és ép nemzedéket nevel. Ezt kell megtalálni, ha biztosítva akarjuk látni egy sport-egyesület jövőjét! Ezt kell előbb megteremtteni és ez maga-magától tovább épít mindent. Ezen fáradoznak most sportszerető, áldozatkész, komoly emberek, akik értékelni tudják a sport fontosságát és szükségességét s akik nem riadnak vissza s eddig sem riadtak vissza, ha kellett, nagyobb áldozatoktól sem városunk sportegyesületének léteért, amilyenek Pollák Béla, Papp Z. Endre, Hirsch Hermann, Kovács István és mások.

Két év mérlege megmutatja, hogy mit kellett áldozni eddig s hogy mit kell áldozni ezután egy sportegyesület léteért és mi kell ahhoz, hogy olyan viszonyok közé küzdhesse föl magát a Hargita T. E., hogy minden tagjának kész teret nyújthasson a fejlődésre. Ehhez kell most újra összetömörülni a Sportegyesület tagjainak, ezért kell a jövőt egy olyan kiszabott formára önteni, amelyen haladva hamarosan kiépíthetjük, kiegészíthetjük a mai, félig-meddig összekovácsolt erkölcsi tökélet. Egy ekkora városban még annyi erkölcsi testület közt is mindig kell, hogy létjogosultsága legyen, sőt mindig az első közt kell, hogy álljon egy Sport egyesület.

Egy új év nyílik meg nemsokára előttünk és ebbe az új évbe úgy kell átvinni ezt a régi egyesületet, hogy az új év ne csak hír és nevet szerezzen, de emelkedett céljával s ki tartó, produktív munkájával tiszteletet, szeretetet, elismerést és áldozatkészséget keltsen mindenkiben s biztosítsa létét továbbra is s ne hogy szégyenszemre összeroppanjon.

(Vége.) —h—r.

KÖZGAZDASÁG.

Haladó év, ma holnap bucsút veszünk tőled is. Nem sok örömet hagysz magad után, olyan voltál, mint a vén ursorás, ki kiszarolva áldozatát, egykedvűen távozik. Verejtékhullás, nehéz robot volt az év munkája s a jutalom... sok, sok keserű csalódás. Mégis a múlt év utolsó napjaiban feltör bennünk a remény s napsugarassá, ragyogóvá rajzolódnak előttünk a jövő... jöjj, jöjj ifjú év, hadd váljék valóra kiszínezett reményességünk s a hátunk mögé rakott múlt legyen csak rossz álom,

melyből fölébredni oly gyöndörűséges. S ha csalódnánk benned is? — egy csalódással több, vagy kevesebb...

* * *

Az udvarhelyi karácsonyi vásár, ha mindegy vásáros reményét nem is váltotta valóra, elég élénk volt. Középes fő hajtás és mérsékelt áremelkedés mellett a két napi állatvásáron közel 600 átirás történt, nem számítva azokat a vásárokat, hol az élelmes elsőd a vevővel összeajtszva s a várost a 2% os adóptóliák lefizetése miatt elkerülve, az átirás az eladó lakhelyén eszközölték.

A kirakóvásár újra hangos volt az „uj” kereskedők bőbeszédű kínálgatásától s csaknem minden sarkon vásári „kóklerék” sátra, avagy asztala körül rajzott a tömeg. Népünk még nem elég fegyelmzett, annyi becsapás után újra és újra felül a nagybangu reklámnak s — szerinte — olcsó pénzért szerez egy nagy csomó értéktelen holmit. A szerencse játékosok napja is fölvirradt; jó lenne, ha a rendőrség a jövőre közejük útne s nem engedné, hogy a vásári piócák a hiszékeny embereket szípolozzák.

A kirakó vásáron: buza 50—56, törökbuza 50—56, roza 50—52, árpa 50—52, zab 28—32, paszuly 68—70, burgonya 10—14 leuban kelt el vékánként.

Lóhermagot még keresnek, kiknek nagyobb készletük van, jobb ha tudnak rajta, mert a kivitel ma-holnap megszűnik. V—ó.

Kiadó: a Könyvnyomda Rézvénytársaság Odorheiu (Székelyudvarhely)

Szoptató dada azonnal felvétetik.
Cim: a kiadóban megudható.

Butor.

Jávor-, tölgy- és veresfenyőfa fényezett hálókat, cserecsznye- és fenyőfa íróasztalokat, konyhaberendezéseket szolid kivitelben, olcsó árak mellett állandóan raktáron tartok. Str. Vas. Alexandri (Tibád Antal-utca) 7.

Burghardt Gyula,
műasztalos.

Megjelent és kapható a régi híres

Erdélyi kalendárium

1923 évre, a mely már 26 év óta jelenik meg *Füßy József* könyvkereskedő kiadásában Tordán. Ez évben is tartalma az erdélyi és szilágysági országos állatvásárok, kirakó és heti vásárok pontos névjegyzékét stb. Kapható az összes könyvkereskedésekben. Ára 10 L.

Hirdetmény.

A bogárfalvi közbirtokosság a f. hó 14-ére hirdetett árverést 1923. évi február 5-én d. e. 10 órakor fogja megtartani.
Bogárfalva, 1922 XII/12

Márton András s k.,
közbirt. elnök.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a walmom üzeme f. hó 24-től 1923 január 8-ig javítási munkálatok miatt szünetelni fog.

Tisztelettel:

Fábián József,
gőzmalom tulajdonos.

C. 841—1922.

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Nagy Dénesné szül. Kádár Rebi odorheiu lakos részéről az 1911. I. t.-cz. 748. § a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1914. október 25-én kolerában Kirov város kórházában állítólag elhalt Nagy Dénes árvátfalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Vass Lejos ügyvéd, odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Nagy Dé-

nest és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Nagy Dénes életbenlétéről értesítsék, egyezsersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek az Ardealul Juridicban történet harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hotelelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, la 3 Oct. 1922.

M. Popescu m. p. jude de trib.
pentru conformitate:
Burghardt, cancelist.

Vevő közönségünk figyelmébe!

Tekintve a mai súlyos gazdasági viszonyokat, értesítjük a n. é. vevőközönséget, a hogy raktárunkon levő mindenféle cipőknek az arát jóval alább szállítottuk és módot nyújtunk a vevőközönségnek, hogy téli lábbeli szükségletét olcsóbban cégünkötől szerezze be. Olyan vevőknel, akik a rendeléshez mindent adnak, a facon árak 120 leutól 130 leuig. Diszesebb kivitelt egyezség alapján, felelősség mellett, mérsékelt árakért készítünk.

Állandóan raktáron tartunk saját műhelyünkben készült férfi, női és gyermekcipőket 350 leutól feljebb.

A n. é. vevőközönség érdeke, hogy lábbeli szükségletét jó anyagból és megbízható szolid árakon szerezze be.

Tisztelettel: **ORBÁN, NAGY és TAMÁS.**

BANCA MARMOROSCH, BLANK & CO. S. A.

TARGU-MURESI FIÓKJÁNAK ODORHEIU-I KIRENDELTSÉGE

ODORHEIU-SZÉKELYUDVARHELY, BULEVARDUL REGELE FERDINAND 20.
Alaptőke és tartalékalap lel 302.000.000.— Betétek lel 2.500.000.000.—

TELEFONSZÁM II

Betéteket legelőnyösebb kamattal és azokat bármikor felmondás nélkül visszafizeti.

Vállalatok részére óvadékat nyújt.

Amerikai testvérintézete (New York, Broadway Street 33) valamint bármely amerikai bank által átutalt összegeket és kibocsátott csekket leggyorsabban kifizet.

Átutalásokat a bel- és külföld minden piacára testvérintézettel és közvetlen összeköttetéssel utján legelőnyösebben és leggyorsabban eszközöl.

Elvállal és lebonyolít minden a bank szakmához tartozó ügyletet, valamint kereskedelmi ügyletek finanszírozását.

Kölcsönöket nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett —

A téli idényre ajánljuk az ELISMERT LEGJOBB

A LEGNAGYOBB CIPŐGYÁR AZ ORSZÁGBAN.
190 saját fióktelep a bel- és külföldön

TURUL-CIPŐT

„TURUL” CIPŐGYÁR R.-T.

Fiókraktár: ODORHEIU, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 9. szám.

Lábszárvédők, férfi és női sárcipők raktáron.

Tearum- és liqueurkülönlegességek

kaphatók: özv. Jeszenszky Jánosnál.